

„Ernte“

Oljemälde von Karl Christian Elsässer

Karl Krickeberg

Mecklenburgische Volkstypen in plattdeutschen Kurzgeschichten

1. De Ditogeschicht'

Vör de Stadt Wismer liggt de Insel Poel, un up de Insel liggen soeben Dörper, un all de Buern in de soeben Dörper bugen up ehr Land prächtiges Kurn un saftigen Kohl. De in Kirchdörp wahnend, sünd mihrst mitenanner verwandt un heeten tomeist Steinhagen. Ick weet nich, ob dat hüt noch so is, oewer in mien Jungsjahren, dor harrn se gewöhnlich all bi goden Tieden, noch ihre se in de Föftiger kamen wieren, de Blixen vull Dahlers, tröken denn na de Stadt rin un lewten dor as „Fetthamels“.

Eener wier dormank — ok een von de Steinhagens —, de harr bannig wat vör sic bröcht, un dor wier he stolt up. He wier'n Kopp höger as de mihrsten annern Kierls, gung ümmer wied achteroewer bögt, dormit dat he von wegen sien Gmeerbuul dat Gliedgewicht nich verluer un leek oewer sien beiden roden Smoltbacken weg grotsnutig dal up all dat anner lütt Minschenpac. Se nennten em dorüm nich anners as „Hans von Baben“.

Hans von Baben treckt jo nu also ok na Wismer rin un wahnt ünnen in de Dankwartstrat. Sien Koopmannsworen betrekt he von den ollen Schregel, de up de anner Sied sienen Laden hett, 'n beten wieder rup. Bi den hett he sic'n Konto anlegt un mit em afmalt, dat he alle Vierteljahr betahlen will.

Dat is Nijohr, un de ierst Rechnung kümmt. Hans von Baben stülpt sich de Brill up de Näs un fangt an, den langen Stremel to lesen. Noch is he nich wied kamen, dor schüdtköppt he all. He lest wieder för sic hen, schüwt sich de Brill vör den Doeß, smitt de Rechnung up den Disch un seggt: „Wat is dit? Ne, dat stimmt nich“. Dormit steit he up, geit na de Doer ran un röpft na buten: „Mudder!“

De Ollsch kümmt rin: „Wat soll ic, Badder?“ „Gegg mal, Mudder, hest du woll bi Koopmann Schregel Ditos köfft?“ „Wat süll ic dahm hebbien?“ „Ditos köfft! Frag nich so doesig!“

M e d l . V o l k s t y p e n i n p l a t t d e u t s c h e n K u r z g e s c h i c h t e n

„Wat sünd dat för Dinger? — De heuwk miendag noch nich sehn. — Wo kümmt du dor up?”

„Hier stahn weck up uns' Rechnung. Paß mal up! Wi soelen köfft heben an'n söftsten Oktober vier Pund Petroleum, an'n twölften Oktober vier Pund Dito, an densüdwigen Dag twee Pund Ledderkees', an'n söchtehnsten Oktober wedder twee Pund Dito, un so geit dat wieder dörch den ganzen November un Dezember. — Kriggst du dor'n Kloot ut?”

„Ne, Badder, dat's mi ol nich klor.”

„Stopp mal!” röppt mitens Hans von Baben, „mi fallt wat in. Sull de Diern woll de Ditos köfft heben un hett se för uns mit anschrieben laten?

„Uns' Stine? — Ne, Badder, dat tru ic ehr nich to.”

„Kann'n all nich weeten”, seggt he, ritt de Doer up un brüllt oewer de Däl roewer: „Stine!”

Stine kümmt rin.

„Dor an de Doer bliwost du stahn”, blaßt Hans von Baben ehr an, „kicst mi grad in de Ogen un giwost iherlich Antwuurt up mien Frag!”

Ganz bang und bewerig fragt Stine: „Wat fall ic?”

„Muul holln! — Segg mal, du hest bi Koopmann Schregel Ditos köfft, hest de up uns' Rechnung setten laten un de Dinger vernascht, nich wohr?”

Nu möt Stine oewer denn doch lachen: „Wat för Dinger?”

„Ditos, du doesig Diern!”

„Ne, Herr,” seggt Stine, „dor möten's woll de Madam na fragen. Ic kenn so'n dwatshen Kram oewerhaupt nich.”

„Badder”, köfft de Ollsch in, „Stine is ümmer iherlich west. Se ward ol ditmal nich legen, glöw mi dat. Lat ehr man wedder gahn.”

Stine ward entlatten.

„He, oewer to'n Düwel nochmal”, fröggt Hans von Baben, „wo kann denn sowat angehn? Wo kamen de Ditos up uns' Rechnung?”

„Weest wat?”, antert de Ollsch, „de Gal is so, de Koopmann will uns bedregen.”

De Oll kicst ierst 'n Ogenblick fragwies, as kunn he dor nich recht slau ut warrn. Mitens seggt he: „Du hest 'n anslägschen Kopp, Ollsch. Du hest'n Nagel up'n Kopp drapen. Dor wierk gor nich up kamen. So ist ol. Jawoll. Is gor nich anners moeglich.”

„Treck di man de Stäwel an, Badder, un gah furts los. Mak den Kierl man mal de Mag' rein, oewer gründlich! Hüerst?”

Hans von Baben jo nu rin in de Langschäftigen un in vulle Wut hen na Koopmann Schregel.

„Dag, mien leew Schregel. Nehmen's mi dat wieder nich oewel, oewer ic möt Se man glied seggen, Se willn mi bedregen.”

„Aber, verehrter Herr Steinhagen — — —”

„Maken's gorkeen Redensorten nich! De Gal is ganz klor. Kieken's mal: Up mien Rechnung stahn Ditos un wedder Ditos. Ic heuw keen Ditos köfft, mi en Fru hett keen Ditos köfft, un wat de Diern is, will ic Se man seggen, de is so doesig, de weet oewerhaupt gor nich, wat Ditos sünd.”

Nu sangt de oll Schregel luudhals an to lachen un pöllt Hans von Baben dat utenanner, wat dat mit de koopmannsche Bokföhrung up sic hett un dat desfülwige Woor, wenn se tom zweetenmal halt ward, ümmer as dito indragen ward. 't woht 'n beten lang, bet dissen dat richtige Falglicht upgeit; tolekt oewer begrippt he dat doch. Hans von Baben kümmt wedder na Huus. Als he de Trepp rupstafft, steit baben an't Gelänner all sien Fru un röppt na ünnen dal: „Na, Badder, hest den Kierl gründlich Bescheid seggt?”

„Ach ne, Mudder,” antert he 'n beten zaghastig, indem dat he sworsällig wieder klabastert, „so wied bün'l gor nich ierst kamen.”

„Woso denn dat nich?”

„Je, mit disse Ditos is dat 'ne ganz narrsche Geschicht.”

„Nanu!”

„Je, kiel mal, Mudder: Dat ic'n Schapskopp bün, un dat de Diern 'n Schapskopp is, dat heuwk all mien Dag all wüft, oewer, dat du 'n Dito büst, dat hett mi nu Koopmann Schregel ierst klor malt.”

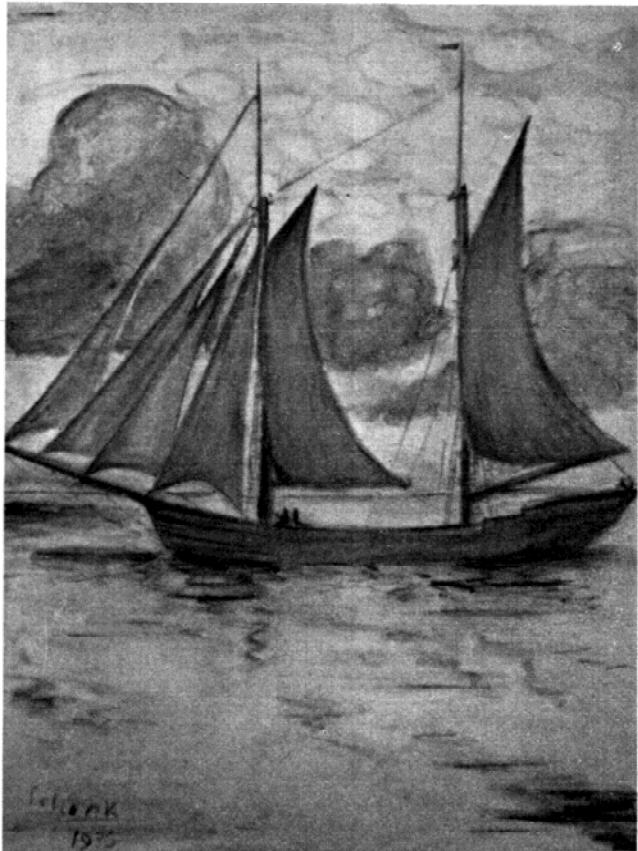
2. De grote Kohl

En von de Nahkamen von Hans von Baben is Gottlieb Steinhagen. Ol he hett so'n beten wat von de breitspurige, protzige Familienort an sic, is oewer sunst 'n netten Kierl. Dat is so twischen Sommer un Harwst. Gottlieb hett'n poor Dag' in Arwshafstsangelegenheiten bi Doberan rüm to dohn hatt un fohrt nu mit de Iserbahn trügg na Wismer. Unnerwegs, in Kröpelin, stiggt'n Kierl in sien Afseel un setzt sic Gottlieb gegenoewer stillswiegens hen.

M e d l . V o l k s t y p e n i n p l a t t d e u t s c h e n K u r z g e s c h i c h t e n

„Fischerboot“

Aquarell von Max Schenk

De beiden lieken sic 'ne Korte Tied an. Mittens seggt Steenhagen: „J, Se kamen mi so bekannt vör. Sünd Se nich — — —.“

„Peter Steffen, jawoll“, föllt em de anner in't Wurt, „un icf lat mi hängen, wenn du nich Gottlieb Steinhagen von Poel büst.“

Na, nu ward jo kloehnt, un olle Jungserinnerungen warrn uptaakt, un middewiel quält sicf de Tog langsam neger ran nah Wismer.

Se hebbent beid'n Finsterplatz un lieken af un an ens ut. Nich wied achter Riebukow kamen se dörch en mächtiges Kohlfeld. Rechts Kohl, links Kohl, un en Kopp ümmer noch praller un höher as de anner.

„Junge, Junge,“ seggt Peter Steffen, „kiek blot mal, Gottlieb, wat hier för Kohl steit! Hest sowat all mal seihn?“

Gottlieb bögt sic knapp'n lütt heten vörn-ewer, smitt'n minnachtigen Blick dörch dat Finster un seggt: „Dat's gor nicks. Denn kumm man mal nah Poel hen! Bi mien Gehöft rüm dor kriggst oewer annern Kohl to seihn.“

„Noch höher?“ fröggt Peter.

„Dor verlat di up! Biermal, fiesmal so hoch, kann'l di seggen. — En Kohlkopp steit dicht achter mien Wahnhuus in'n Goren. Dat's di oewer'n Bengel! De 's 'n orig Enn' höher as icf fülfst. Dor heuw id'n Disch un'ne Bänk ünner timmern laten, un dor spälen wi männigmal Skat ünner. Dörch de dicke ümkrempelten Bläder kümmt kenn Sünn' nich dörch un keen Regen. Un wenn dat runpladdert vo'n Heben, wat dat man kann, kannst ruhig ünner sitten blieben un kriggst keenen Druppen af. — Dat's loegenhaft te vertelln, is oewer wohr.“

„Düwel hal!“ antert Peter, „dat mücht' icf mi doch mal ankieken.“

De Tog rumpelt wieder, un nich wied vör Wismer leggt sic Peter wedder ut dat Finster. — „Nu kief ens,“ seggt he, „Wismer schient sic jo bannig uptonehmen. So veel Schornsteens hebbent dor sünft nich rooft. Sünd woll allerhand Fabriken bugt worrn in de lezt' Tied, wat?“

„Ja, 'n poor Holthandlungen hebbent grote

„Bildnis“

Ölgemälde von
Conrad Schwermstädt

Sagfabriken, un denn is dor 'ne mächtige
Fsegeeterie un vör allen 'ne Waggonfabrik
un 'ne Autofabrik — —

„Oewer 'ne Schippswarf hebbən ji woll
ümmert noch nich?“ ünnerbreckt em Peter.

„Noch nich. Ward ok woll bald kamen“,
meent Gottlieb.

„Oewer in Rostock“, seggt Peter, „dor is'ne
mächtige Warft.“

„So?“

„Ja. Mien Swiegersoehn steit dor in Lohn.
De hett mi dor körtens mal ens dörfchführ, as de Arbeit in vullen Gang wier. Dor kannst
oewer wat to seihn kriegen. Du, dor wieren's
grad bi un smädten enen Ketel. Mann, o
Mann, dat wier di oewer'n Diert!“

„Wat du nich seggst!“

„Ja, wenn se dor up dat en Enn' bi't Nieten
wiern — un dat Nieten makt'n höllschen
Larm, as du sacht weeßt — denn kunnen
se up dat anner Enn' dor ok rein gor nids
von hüern.“

„Is jo woll nich denkbor.“

„Tweehunnertsföltig Meter wier de Ketel
lang und soebenuntwintig hoch in'n Dörmeter.
Un wenn se dor'n Footborrn ünnen
rinleggen würrn un Stäuhl rupsetten, sad
mien Swiegersoehn, denn kunnen dor zwee-
dusend Minschen ganz kommodig up sitten.
— Je, wat seggst nu?“

„Kann jowoll gor nich angahn.“

„Je, dat's loegenhaft to vertelln, is oewer
wohr.“

„Du binnst mi oewer enen up, Peter,“ seggt
Gottlieb. „So'n Damper giwwt jo gor nich,
wo de Ketel Platz in hett. Wat willen's mit
so'n Undiert maken?“

Dor licht Peter Steffen sienen ollen Fründ
Gottlieb so'n beten griffslachig an un seggt
ganz drög: „Je, mien Jung, dor willen's
dienen Kohl in kaken.“

3. Krischan Hadler mit den Törf

Wenn ener 'ne lütt Stunn' ut Wismer rut-
geit, denn kümmmt he an en Dörp, wo de Lüd

veel Torf steken. Den allerfettsten hett Krischan Hadler. Wied un breet in de Lem-gegend es he dorfsör bekannt. He kann gor nich soveel Torf schaffen, as von em verlangt ward.

An enen schönen Sommerdag tüffelt Tapzier Sondermann ut dat Dur rut un will sic ol bi Krischan en Föder bestellen.

„In'n September“, seggt he to em, „wenn de Torf ierst richtig utdrögt is, denn bringen Se em mi, oewer nich, verstahn Se? — Also ich heet Sondermann, bün Tapzier un wahn in de Heeg Nummer sieben. — So, nu vergeten's dat ol nich!“

„I, wo warr ic dat vergeten, Herr — — wo heeten Se man noch?“

„Son-der-mann.“

„Ach so! Ja, richtig, Herr Sondermann. — Ne, wo warr ic dat vergeten!“

Dat is en kloren Septemberdag, dor führt Krischan mit sien Föder Torf in't Ollwiss-mersch' Dur rin. He kümmt glücklich bet an de Eck von de Heeg. „Prrr!“ — Dor steit he still. In de Heeg süllt sin, dat hett he ganz genau beholln; oewer Düwel nochmal! Wo wier man noch de Nam von den Kierl?

He fohrt langsam de Heeg rup, fohrt de Heeg wedder dal, licht all de Hüser an von ünnen bet haben, oewer de Nam will em nich wedder infalln, un lesen kann he nich.

Junge, wat'n Stück Arbeit! „Nu hett dor'ne Uhl seten“, denkt he bi sic. „Wat mak ic blot?“

Stopp! Dor an de Eck is'n Zigarrenladen. Dor gahn veel Lüd ut un in. Biesslich kriggt he dat dor to weeten.

He also rin. Dat Geschäft hüert den ollen Willgeroth, un de is'n Spazvagel.

„Na“, seggt he to Krischan, „n lütten Priem mitnehmen?“

„Nee, mienen Priem hal' ic ümmer bi Drägert.“

„Wat sollt denn sünft sin?“

„Ach, mien leew Herr, ic bün in grote Verlegenheit.“

„So. Den Priem bi Drägert köpen un bi mi boor Geld pumpen! Kunn Se woll so passen, wat?“

„Ne, so meen ic dat jo nich.“ — Krischan bringt nu ümständlich sien Gewarw vor un jammert: „Wo bliew ic blot mit den Torf af? — Hier in de Heeg süllt sin, oewer ic kann un kann nich wedder up den Namen kamen. Koenen Se mi den würklich nich seggen?“

„Sünd's dwatsch?“ seggt Willgeroth. „In de Heeg stahn veel Hüser, un in de veelen Hüser wahnenv veel Minschen. Wo kann ic weeten, wecker bi Se den Torf bestellt hett?“ „Je, wat is dor denn bi to maken?“ fröggt Krischan.

„Gornicks“, is de Antwuurt. „Dewer doch. Löben's mal! Mi föllt wat in. Baben in de Krämerstraat Nummer söß, dor wahnt de oll Kirchenrat Maßmann. Dat is'n sihr klooken Mann. De weet all sowat. Dor gahn's man hen“.

„Is woahr?“ fröggt Krischan, un em föllt'n Steen von't Hart.

„Ja, de seggt Se dat. Verlaten's sic dor up.“

„Na, denn bedank ic mi ol veermal.“

Nah'n poor Minuten steit Krischan vor den ollen prächtigen Herrn Kirchenrat, dreit sien Müz verlegen in de Hand rüm un seggt: „Nehmen's dat man nich oewel, dat ic to Se kam, Herr Kirchenrat, oewer de Zigarrndreicher an de Eck hett mi seggt, Se wieren so'n klooken Mann, un Se wühten all sowat, un dorüm — —

„Aber was ist denn eigentlich los?“ ünnerbrecht em de oll Herr.

„Je, denken's blot mal an,“ swabbelt Krischan wieder, „ünnerwegs heww ic noch ümmer to den Namen för mi henbedt, un as ic in't Dur rinkam, weg is he. Wo kann mi sowat passiern? Wo is't moeglich?“

„Ja, aber, lieber Mann,“ fohrt em wedder de oll Herr dortwischen, „ich verstehe von all dem kein Wort. Jetzt reden Sie doch mal klar und deutlich! Was wollen Sie?“

„Dat is jo doch von wegen den dwatschen Torf,“ seggt Krischan. „Den soll ic nah de Heeg henbringen, un nu heww ic den Namen von den Kierl vergeten, un de Zigarrndreicher hett mi herschickt un seggt, Se wühten den för ganz gewiß un würrn mit dat seggen, un — —“

Nu fangt mitens de oll Kirchenrat luudhals recht herzlich an to lachen un seggt: „Aber, mein lieber Mann, das ist doch sonder — —“

Nu klost sic ol Krischan sien Gesicht up, un hastig röpft he: „Sonder — jawoll, Sonder — Sondermann! So heet jo de Kierl! — Seiñ Se woll, Herr Kirchenrat, de Zigarrndreicher hett Recht. Se sünd de Kläukſt.“

4. De Hund un sien Herr

August Maak is all oewer dörtig Johr Scheper up Warltörp bi Wismer.

Enes Dags, dat is bald Harwost, de Lust is

Meckl. Volkslyphen in plattdeutschen Kurzgeschichten

Klor un de Sünn' schient warm von'n Heben,
sitt he an de Grabenburd un knüt't, as dat de
ollen Schepers noch koenen, an enen Strump.
Als un an klickt he ens up na sien Schap un
sien Karo, de dorbi de Uppasser is. Up
enmal führt he sien Herrn von wiet her
oewer den Acker kamen, grad up sick to.

Dewer — is he dat denn würlich? — Maak
legt de Hand vör de Dogen. So kann he
sharper lieken.

Je, na de Gangort möt dat de oll Herr Un-
ruh wesen, oewer wat hett he denn hüt för'n
Köter bi sick? — Den hett he doch sunst noch
nich hatt?

Unruh kümmt neger mit den Hund. Nu is
keen Twiefel mihr. He is't wohtarlig fülwost.
Als he ganz dicht ran is, leggt he fründlich
de Hand an de Wük un seggt: „Dag,
Maak!“

„Dag ok, Herr! — Is dat sien Hund, Herr?“
De oll Unruh is en von de Drögen, de ok
nich veel Würd maken, männigmäle hett he
oewer doch, as man woll seggt, 'n Hasenpoot
in de Tasch. So giwot he denn Maak to
Antwuurt: „Ne, ic bün den Hund sien Herr.“
Dormit stafft he langsam wieder.

Maak kümmt mit sien Strumplnütterie nu
nich recht mihr vörwärts. He sitt boomstill un
grüwelt.

Wat wier dat? „Ic bün den Hund sien
Herr?“ — Je, is dat nu woll noch wat
anners, as wat he fragt hett?

He ward dor nich slau ut un kann den Unner-
scheid nich spiz kriegen. Un wo mihr he
grüwelt, üm so unkloren ward em de Kram.
Tolekt tüdert he de Antwuurt von den ollen
Unruh ganz un gor dörchenanner un weet nu
gor nich mihr, wat de eegentlich seggt hett.
Deep in Gedanken kümmt he mit sien
Karo bi Düsterwarrn na Huus.

„Dat's recht, Badder“, seggt sien Fru, „dat
du hüt so schön tiedig kümmt. Ic heww di
siene fette Tüsten bradt mit Zipolln an. De
magst du jo so giern.“

Karo leggt sich up sien Plätz bi den Aben
hen, August Maak oewer set't sich up'n Hüker,
stüt't de Elbbagen up de Knee un den Kopp
in beide Hänn'. He hett dat ümmer noch mit
de Grüwelie.

„Na, Badder“, sangt de Ollsch wedder an,
de wieldefz de Tüsten updragen hett, „nu
ströp man de Langschäftigen raf, un denn ran
an den Disch!“

„Ne, Mudder, ic mag nich.“

„Na, nu wardt hellig Dag in'n Düstern!“

Du magst mitens keen Spektüsten mit
Zipolln mihr? — Büst doch nich frank?“

„Ne, frank bün ic gor nich.“

„Na, denn et ok! Ward jo allns kolt.“

„Ne, lat mi man, Mudder!“

„Mein Gott! Wat schadt di blot? — Is wat
passiert?“

„Ne, passiert is wieder gornicks. Dat wier
blot mit den Herrn.“

„Wat? Mit den Herrn? Hest di doch nich
vertürnt mit em?“

„Ne, gornich.“

„Nu mak doch dat Muul up, Kierl! Wat
wier dat?“

„Och, he keem dor so bi mi langs to gahn
up'n Acker, un dor harr he 'n niegen Hund
bi sick, un dor heww ic em fragt, wat dat
sien Köter wier, süh, un dor hett he wat
seggt. Ganz dwatsch wier dat, wat he seggt
hett. Blot ic kann un kann dat nich wedder
rufkriegen.“

„Lat'n seggt hebben, wat he will! Is jo
ganz egal.“

„Ne, ne, Mudder, egal is dat ganz un gor-
nich. Ic will un möt dat wedder ruthebben.“

„Du büst jo mall, Kierl. — Nu sett di ran
un et!“

„Jerst möt mi dat wedder infalln, Mudder.“

„Dor kannst lang up luern. Wist du nu eten,
orre fall ic de Swien fodern mit de Tüsten?“

„Stopp mal, Mudder! Nu paß up! Nu krieg
ic dat doch rut.“

„Woso denn?“

„Dauh mi den Gefalln, Mudder, un frag du
mi mal, wat dat mien Karo is, de dor bi den
Aben in de Eck liggt.“

„Di burrt dat jo.“

„Nu wes doch nich so, Mudder! Frag mi
doch ens!“

„Wist du denn nahst ok de Tüsten eten?“

„Ja, ja! Nu man to!“

„Na, denn för mienewegen. — Is dat
dien Hund, Badder?“

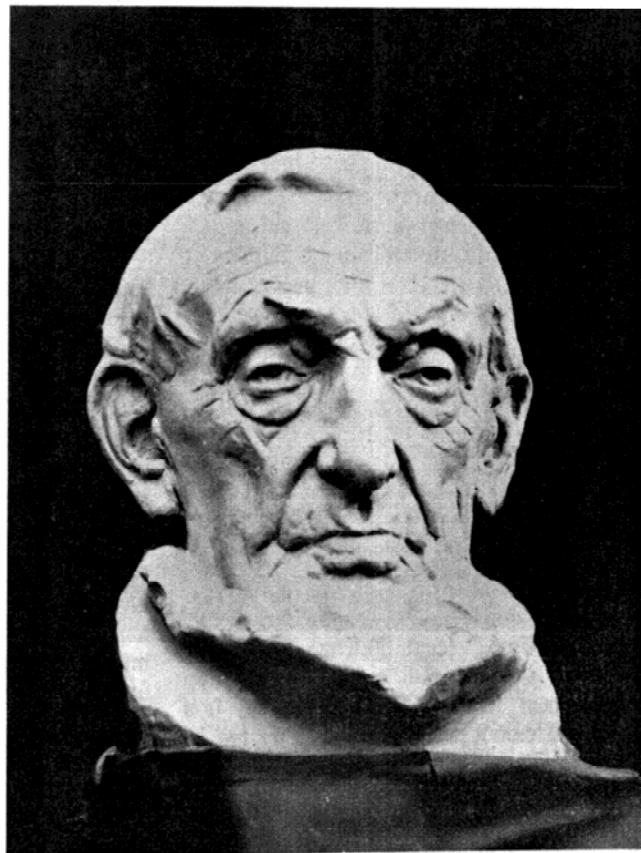
„Ne — ne. Ic — ic bün den Hund sien
Badder. Süh, so is't west. So hett he seggt.“

5. Bloot keen Reid!

In Woren is Königshuſ. De Schüttenhuus-
goren wimmelt von Minschen, un wiel dat'ne
bannige Hitt is un all Dag' lang nich mihr
regent hett, sünd de Drinkboden stramm voll
bet up den lezten Plätz.

Drängelt sich dor in Wegner sien Telt noch'n
Kierl rin un klickt rundum, wat he woll noch
enerwo 'ne Gelegenheit to'n Sitten findet.

Mecklenburgischer Fischer
Plastik von Max Preibisch

Tolekt stüert he up enen Disch to, an den
jüst noch 'ne lütt Eck fri is.
„Süll't hier woll noch gahn?” fröggt he.
„Gedüllig Schap gahn veel in enen Stall.
Sett die man ran, Frixing Kröger!” ant-
wurdt em en von de Gäst', de gegenoewer
sitt. „Wi hebbun uns jo lang nich mihr sehn.
Wo kümmt du denn her?”
„Ik? Ik kam ut Rostock,” seggt Frix Kröger.
„Dewer — — kennen wi uns denn?”
„Nanu!” seggt de anner, „kief mi doch mal
piel in't Gesicht!”
Frix glupt em sharp an, weet em oewer nich
hentobringen, tuckt mit de Schullern un
seggt: „Kann mi wohhaftig nicht besinnen.”
„Wat? Du kennst dienen ollen Fründ Willem
Niebuhr nich mihr? Wi sünd doch tosam in
de Gärtnerliht west, wo de franzößsch
Madam uns ümmer nicks to freten geew.
Weeht dat nich noch, wo wi uns mal üm en
poor drög Pölltüften un'nen solten Hierings-
swanz enanner dat Fell vergarwt hebbun?”
„Minsch!” seggt Frix, giwt Willem de Hand
un set't sic dal, „Willem Niebuhr! Jawoll

dat büst du jo ok. Dat hoegt mi oewer. —
Ja, ik kam, as ik all seggt heww, ut Rostock.
Dor wahn ik nu all bald soeben Johr.”
„Bedriwost ümmer noch de Gärtnerie?”
„Ne. Ik heww blot'n lütten Gorn to mien
Bergnäugen. In de Hauptsaal heww ik mi
up't Hanneln leggt.”
„So. — Na un wo führt sünst ut in
Rostock? Ik will ok bald mal hen.”
„O Mann,” meent Frix Kröger, „bliew to
Huus un kumm nich na Rostock!”
„Worüm denn dat nich?” fröggt Willem.
„Geschäften sünd slecht in Rostock. Niets to
verdeinen un denn dat anner.”
„Dat anner?” fröggt Willem. „Wat wist du
dormit seggen?”
„Och, in Rostock is't lebensgefährlich.”
„Nanu? Dor heww'k noch gornicks von hüert.
Wovon denn?”
„Bon all de verfluchten Autos. Kannst bald
gornich mihr heel oewer de Straat kamen.
Jeden Dag warrn acht bet teihn Minschen
dodführt.”
„Na, nu mak oewer'n Punkt,” seggt Willem.

Meckl. Volkslyphen in plattdeutschen Kurzgeschichten

„So mag dat woll in Berlin orre in Hamborg wesen, doch man in Rostock nich.“

„Glowst dat nich? — Willn wi wedden? Mi harrn's vörigistern ok bald to Schannen fürt. — Dewaterhaupt disse verdammichten Autos! Jede drüdte Minsch schafft sich so'n Alpenkästen an, ob he'n betahlen kann orre nich. Bald kann enen jo de Reid ankamen.“ „O Fritzing!“ seggt Willem, „neidsch möst nich warrn. Dat kleedt di nich, un dor warst blot häflich von. Süh, ik bün gornich neidsch, gornich enmal, up de Autos am allerwenigsten. Kiel mal, ik lüp mi nu'n Pierd.“

„Du köfftst di in disse Tieden noch 'n Pierd?, 'n Hawermotor?“

„Je, worüm nich?“

„Wat deist mit so'n olmodsch Stück Möbel?“

„Lat man god sin, Fritzing. Dat's heel praktisch, un ik bün all ümmer düller dorbi.“

„Du büst all dorbi?“ fröggt Fritz. „Wat fall denn dat bedüden?“

„Ganz eenfach,“ seggt Willem. „Kiel mal, allto veel is dat jo nich, wat ik in de Suppt to kräumen heww. Dorum ward mi so'n Pierd up enmal'n beten düer, un so hal ik mi dat ümmer blot pundwies.“

6. De langwielige Paster

In en grot Dörp in de Umgegend von Wismar — de Nam deit hier nicks to de Sak — is vör Johren mal ens'n Paster west, de hett so langwielig predigen künnt, dat all de Lüd in de Kirch ümmer inslapen sünd. Se sünd dat nich anners mihr gewennt, un keen Minsch denkt sich wat dorbi.

Enes Dags oewer sitt dicht ünner de Kanzel 'ne olle Fru, de in dat Dörp sünft noch nich sehn worn is. Se besöcht blot ehr Swaster, de dor wahnt. De Fru fangt bi de Predigt ganz fürchterlich an to rohren un kann gornich wedder still warrn.

De Paster klickt ok niegliche von haben oewer Burd, wunnert sick ok un behöllt de Fru in't Dog.

As de Kirch ut is, geit he ehr still na, halt ehr dicht vör de Kirchendoer in, leggt ehr von achter de Hand up de Schuller un seggt: „Sagen Sie mal, liebe Frau, Sie haben bei meiner Predigt so bitterlich geweint. Sind Ihnen meine Worte so tief zu Herzen gegangen?“

„Ach ne, Herr Paster,“ giwwt se to Antwuurd, „dat kann' nu grad nich seggen.“

„Nicht? — Ja, was hatten Sie denn aber?“

„Je, lieken's, Herr Paster,“ fangt se nu an to vertelln, un de Tranen klackern ehr noch ümmer so de Backen dal, „ik bün'ne arm' Wittfrau. Mien Mann is all oewer fösteihn Jahr dod. Ik heww enen Jungen von em. De is sihr Klook, un ik heww dat mienen Mann verspräken müst, as he in'n Starwen leg, dat ik den Jung Tegelie studieren laten wull, jüst as Se studiert hebben, Herr Paster. — Ik heww mien Verspräken holln. Dewater dat kann ik Se seggen, Herr Paster, licht is mi dat nich worrn. Ik heww mien Geld swor verdeinen müst. Wo männigen Dag heww ik bi frömd' Lüd an de Waschbalg stahn! Wo männige Nacht dörch heww ik neiht un steopt un slicht, üm dat Geld tosamtoschrapen. Ik heww't oewer trecht kregen. — Nu is he sowiet, Herr Paster. He hett sien Examens makt un kann jeden Dag rup up de Kanzel. Dewater, dat kann ik Se seggen, Herr Paster, as ik Se hüt so predigen hüern ded, dor würr mi dat doch so weihmödig, un dat güng mi as'n Stich dörch't Hart, un ik müst' ümmer denken: „O mein Gott, mein Gott, wat wier't för'n Jammer, wenn all de sure Arbeit ümsünft west un all dat schöne Geld so wegsmeten wier un de Jung ok ens so'n Droehnpott würr as Se, Herr Paster.“

7. Dat Slachtmeh is weg

De Aurst is vörbi. Dat Kurn hett düchtig lohnt un is gaud rinkamen. De September is noch mollig warm. Dit Jahr kann Herr Trebonius sick dat mal leisten, dat he noch dree Wochen alleen in't Bad reist. Lang naug is em dat jo ok pulig gahn.

Sien oll Kutscher Jochen bringt em in de Staatskalesch na de Bahnhofschon, de 'ne gade Miel von dat Gaut asliggt.

Unnerwegs remst he Jochen dat noch enmal in: „Nu mark di dat richtig, Jochen: Breef un Zeitungs warn mi nich naschikt. Ik möt mal richtig usspannen, un dorum will ik von to Huus oewerhaupt nicks hüern. — Giww du man gaud acht' up allns, wat passiert, dat du mi dat nahst vertelln kannst. De dree Wochen sind rüm. Mit den Klockenstag is Jochen an de Bahn, sienen Herrn astohalen. As de den Wagen füht, föllt em dat up, dat twee von de ollen Akergauls an den Diessel spannt sünd, un nich, as sick dat hüert, de beiden Kutschpierd.“

He seggt oewer noch nicks, stiggt up un set't sick bi Jochen up den Kutschenbuck, dat he glied mit em'n beten flochnen kann.

„Hände“

Olgemälde von Konrad Schwermstädt

„Na, Jochen,” fangt he an, „is ok wat passiert?”

„Ne, Herr,” seggt Jochen, „passiert is grad niks; — Hm, tjä.”

„J,” meent Trebonius, „Dat's jo snaksch. Irgendwat möt doch passiert sin in de ganzen drei Wochen. — Rein gornicks?”

„Ne, gornicks,” antwurdt Jochen, „man blot uns' Slachtmeß, dat's weg.”

„Uns' Slachtmeß? — Wobi is dat denn wegkamen?”

„Je, dat möt woll an den Dag west sin, as wi den Truthahn slacht hebbien.”

„Wat? Den fetten Truthahn? Den hebbien si slacht? — De süll doch för mi uphegt warrn. — Wer hett den denn kregen?”

„Den? — Hett de Pierdokter upfretien.”

„De Tierarzt? — Wennihr is de denn dor west? —”

„Och, dat wier, as uns' beiden Kutschpierd' krepiert sünd. — Hm, tjä.”

„Uns' beiden Kutschpierd? — De sünd dod?”

„Ja, dod sünd's.”

„Ach du Gerechter! — Wat hett de denn fehlt?”

„Je, de Dokter meent jo, se harrn sic! woll'n beten dull oewernahmen, as wi all dat Water ranslept hebbien ut'n Diel.”

„Water ranslept ut'n Diel? — Dat hett doch nich brennt bi uns?”

„Ja. Brennt hett't. — Dat Wahnhuus un-

dat Beihhuus un de beiden Schünen — — “

„Sünd dalsbrennt?”

„Ja. Dalsbrennt sünd's.”

„Büst du verrückt, Jochen? — De ganze Hof? — Wo is dat denn von kamen?”

„Je, se meenen jo all, von de veelen Lichters, de in de Wahnstuuw ansticht west sünd.”

„Lichter in de Wahnstuuw? — To wat wieren de ansticht?”

„Och, dat wier an den Dag, as wi de gnä' Fru graben hebbien. — Hm, tjä.”

„Wat seggst du? Mien Fru hewt si graben? — Mien Fru is dod?”

„Ja, dod is's.”

„Mein Gott! Jochen! Jochen! — — Wat hett ehr denn fehlt?”

„Je, de Lüd' meenen jo all, se hett woll'n Slag kregen.”

„Wat?”

„Ja, wiel se sic! so bannig dull verfihrt hett.”

„Dull verfihrt? — Von watt denn?”

„Och dat is woll dorvon kamen, dat de Kannedad mit uns' gnä' Frölen dörchbrennt is.”

„Dat ok noch? — Mien Dochter is weg?”

„Ja. Weg is's.”

„Nu is't oewer naug, Jochen. — Wieder is niks passiert?”

„Ne. Passiert is wieder niks. — Blot uns' Slachtmeß, dat's weg. — Hm, tjä.”